

ÅRSMELDING 2019

Statusrapport 2019

Stiftelsen Sørlandets Kompetansecfond ble etablert i 2001 med en startkapital på NOK 600 millioner. Så langt har vi delt ut NOK 500 millioner til kompetansehevede prosjekter i Vest-Agder, mens fondets kapital ved utgangen av året økte til NOK 1069 millioner.

2019 var et ekstraordinært godt år i finansmarkedene og ga rekordavkastning også for kompetansecfondets investeringer. Bruttoresultatet ble på ca NOK 170 millioner, tilsvarende 19 prosent avkastning. Ved utgangen av året hadde vi dermed akkumulert en økonomisk bufferkapital på hele NOK 305 millioner som tilsvarer en dobling fra året før.

Børsuroen noen få måneder etter rekordene har imidlertid igjen vist nytten og nødvendigheten av å ha en robust bufferkapital. Kompetansecfondet har de senere år benyttet en investeringsstrategi tilsvarende Statens Pensjonsfond Utland (Oljefondet). Her er aksjeandelen for tiden 70% og en slik høy andel er kun mulig med en stor tilgjengelig buffer. Dette har vært en god ordning for fondet. Investeringer i aksjer har høyere langsiktig avkastning enn rentepapirer, men man må også være forberedt på betydelige svingninger slik vi altså nå har sett i forbindelse med Corona epidemien og oljeprisfallet våren 2020.

Bufferen gjør også fondet i stand til å fortsette utdelinger til tross for store svingninger i økonomien. 2019- tildelingene ble likevel holdt på et relativt nøkternt nivå. Det ble netto bevilget NOK 18 millioner til nye prosjekter over 2019-regnskapet. Dette er ca. 6 mill kr mindre enn det som har vært gjennomsnittlig utdelingsnivå for fondet de siste årene.

Da Sørlandets Kompetansecfond ble etablert for 20 år siden var det et overordnet mål å kunne ta igjen etterslepet i utdanningsnivået i regionen. Mye er oppnådd siden den gang og Agder plasserer seg nå midt i feltet blant landets fylker på nasjonale kompetanseindikatorer. Men å være gjennomsnittlig god gir ingen grunn til å redusere på ambisjonsnivået fremover. Blant annet er det fortsatt en del å gjøre for å forbedre det desentraliserte utdanningstilbudet på Agder. Kompetansecfondet arbeider også for at en større andel av de nasjonale forskningsmidlene skal komme til vår region.

Et velutbygd tilbud på utdanning og forskning er imidlertid i seg selv ikke nok for å øke sysselsettingen. Det må også være etterspørsel etter arbeidskraften. Til det trengs det innsats fra et helt økosystem av aktører. I Kompetansecfondet har vi i flere år argumentert for viktigheten av å rigge komplette innovasjons-økosystemer på Agder. I 2019 har vi fulgt opp med nye tildelinger til en rekke samarbeidspartnere spesielt i vestfylket og med UiA; herunder Innakva klyngen i Lister, Senter for Innovasjon i Mandal og masterstudiet i entreprenørskap ved UiA.

Både i 2018 og 2019 ble det bevilget ca NOK 10 millioner til klynger, nettverk og sentre, hvorav halvparten har gått til Lister- og Lindesnesregionene. Det såkalte «Scale-Up Nordic» prosjektet med base i Kristiansand fikk bevilgning på 2,6 mill. kr. Her er ambisjonen å etablere et kunnskapssenter for vekstbedrifter i samarbeid med utenlandske ekspertmiljøer. Bevilgningen ble gitt Oxford Research mens senteret på sikt kan tenkes videreført i regi av UiA.

Det nye masterstudium i entreprenørskap på Handelshøyskolen ved UiA er kommet vel i gang og rapporterer om stor søknad til første kull i 2020. Sammen med siste år av «Nye Veier»

prosjektet og etableringen av et nytt studium i inkluderingskompetanse innebærer dette at UiA i alt mottar ca. 30% av fondets tildelinger for 2019.

Også Lister og Lindesnes-regionene har samlet mottatt ca. 30% av fondets bevilgninger i 2019, som er en dobling fra det som var normalen tidligere.

Det er en klar erfaring både i vårt fond og hos andre virkemiddelaktører at små tildelinger til små mottakerorganisasjoner sjeldent er det som gir best resultateffekt for formålsrealiseringen. I 2017 ble derfor fondets utdelingsstrategi lagt om i retning av å konsentrere innsatsen om færre, men større og mer langsiktige prosjekter. Mens fondet tidligere fulgte en portefølje av rundt 40-50 relativt kortsiktige tildelinger, har vi i 2019 gitt bevilgning til et tyvetalls prosjekter hvorav halvparten var til tidligere igangsatte, flerårige prosjekter.

Tematisk har styret anvist to hovedområder som stiftelsens arbeid skal konsentreres rundt, nemlig entreprenørskap som vekst-strategi på Agder, og tidlig innsats for økt yrkesdeltakelse. Kompetansefondets satsning på entreprenørskap og de unge vekstbedriftene er gjort i erkjennelsen av at det er nettopp disse bedriftene som vil måtte stå for flertallet av de nye arbeidsplassene i regionen, samtidig som det er et stort behov for kunnskapsutvikling og kunnskapsspredning i denne sektoren.

Samtidig vil fondet vil også bidra til den pågående omstillingen av Sørlandets tradisjonelle industrinæringer i retning av mer fornybar virksomhet. Mekanisk industri og olje og gass engineering har teknologi som kan overføres til bærekraftig aktivitet i havrommet. Videre opplever solcelle- og batteriteknologi sterk vekst internasjonalt og her har noen av Eyde bedriftene inngrep som kan utløse spennende muligheter.

Også innen levkårs-feltet er det kompetansefondets strategi å fokusere på langvarige og forskningsbaserte prosjekter. Vi tror at samarbeid med flere aktører og på tvers av organisatoriske enheter er en forutsetning for vellykket kunnskapsutvikling og ikke minst effektiv spredning av gode tiltak i regionen. I 2019 har fondet tatt initiativ til leseprosjektet READ innrettet mot 7- og 8 åringer. Dette er et forskningsbasert opplegg som er utviklet og testet i Århus og som nå planlegges for vår region i samarbeid med representanter for kommuner, fylke og KS. Vi arbeider også fortsatt med utrulling av «Lekbasert Læring» prosjektet i barnehager på Agder.

Fra 1. januar 2020 er de to tidligere Agder-fylkene slått sammen og alle de regionale aktørene som fondet samarbeider med innenfor kompetanseutvikling og næringsutvikling har fått hele det nye Agder som geografisk nedslagsfelt. I 2019 har det vært ført samtaler med Aust Agder Utviklings og Kompetansefond om en mulig fusjon av de to stiftelsene. De styrende organer i de to stiftelsene vil ventelig få saken til behandling i løpet av 2020.

Kristiansand, 19. mai 2020
Peter Klemsdal
Administrerende direktør

ÅRSBERETNING 2019

Formål og bakgrunn

Sørlandets Kompetansefond er en stiftelse med formål å bidra til kompetanseheving i Vest-Agder til sikring og etablering av arbeidsplasser og gode levekår. Stiftelsen er i vedtektene også pålagt å bidra til utvikling av Universitetet på Sørlandet.

Stiftelsen er opprettet av samtlige 15 kommuner i Vest-Agder, som ved etableringen donerte aksjer i Agder Energi AS for å sikre at verdier som er bygget opp i Vest-Agder Energiverk, skal kunne tjene innbyggerne i fylket på lang sikt.

Aksjene ble solgt i 2002 for 600 mill. kr som ble reinvestert verdipapirer og eiendom. I årene siden da er det gjort utdeling av midler til stiftelsens formål med totalt 500 mill. kr, mens markedsverdien av forvaltningskapitalen ved utgangen av 2019 var 1 069 mill. kr.

Styre og administrasjon

Stiftelsen har et styre på sju personer med tre vararepresentanter. Det har vært avholdt fem styremøter i 2019. Vararepresentanter har møtt ved fire av styremøtene.

Administrasjonen har i 2019 bestått av administrerende direktør Peter Klemsdal, prosjektkoordinator Cecilie Kroglund og kontorleder Ingebjørg Borgemyr (30 %). Sistnevnte sluttet 1.oktober 2019 og ble erstattet av kapitalforvalter Jan Erik Tønnessen med samme stillingsbrøk (30%).

Kompetansefondet er samlokalisert med Cultiva i Havnekvartalet, Vestre Strandgate 27, Kristiansand.

Arbeidsmiljøet i stiftelsen anses å være godt. Sykefraværet utgjør 3 dager (0,6 %). Det har ikke vært skader eller ulykker i løpet av året.

Stiftelsen påvirker ikke det ytre miljø.

I stiftelsens ulike organer er kjønnsfordelingen som følger:

	Kvinner	Menn	Totalt
Administrasjonen	1 (33 %)	2 (67 %)	3
Styret	3 (43 %)	4 (57 %)	7
Rådsforsamlingen	4 (27 %)	11 (73 %)	15

Rådsforsamlingen består av ordførerne i stifterkommunene i Vest-Agder. Valgkomitéen i 2019 besto av ordfører i Flekkefjord kommune Jan Sigbjørnsen, ordfører i Søgne kommune Astrid Margrethe Hilde og ordfører i Mandal kommune Alf Erik Andersen.

Egenkapital

I henhold til stiftelsens vedtekter skal fondets grunnkapital hvert år tillegges et beløp som er tilstrekkelig til at fondet opprettholder sin realverdi. Årets avsetning til tilleggskapital er kr 15 762 996 basert på en stigning i konsumprisindeksen på 2,2 % i 2019.

Selskapets bokførte egenkapital pr 31.12.2019 fordeler seg på:

Grunnkapital	kr	514 459 044
<u>Tilleggskapital</u>	kr	<u>217 803 780</u>
Justert grunnkapital	kr	732 262 824
<u>Annen egenkapital</u>	kr	<u>266 466 746</u>
<u>Sum egenkapital</u>	kr	<u>998 729 570</u>

Stiftelsens portefølje til forvaltning har pr 31.12.19 en antatt markedsverdi på 1 069 MNOK.

Redegjørelse for årsregnskapet

Netto avkastning av kapital for 2019 er kr 166 630 243. Driftskostnadene beløp seg til kr 5 843 564. Dette gir et resultat før utdelinger på kr 160 786 678.

Det er kun stiftelsens akkumulerte realavkastning som kan anvendes til formålet. For 2019 er realavkastningen disponert som følger:

Avkastning av kapital	Kr	166 630 243	18,3 %
<u>Avsatt til tilleggskapital (KPI 2,2%)</u>	Kr	<u>- 15 762 996</u>	<u>1,7 %</u>
<u>Realavkastning</u>	Kr	<u>150 867 247</u>	<u>16,6 %</u>
Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål	Kr	17 730 521	
Driftskostnader	Kr	5 843 564	
Overført til annen egenkapital	Kr	127 293 161	
<u>Sum disponert realavkastning</u>	Kr	<u>150 867 247</u>	

Kompetansefondet tar årlig ut midler fra investeringsporteføljen for å dekke drift og utbetalinger til prosjektinvesteringer. Driften av stiftelsen gav i 2019 et likviditetsunderskudd på 13,9 millioner kroner. Likviditetsunderskuddet ble delvis finansiert ved å realisere deler av investeringsporteføljen (10,4 millioner) og ved inngående likviditetsreserve (3,5 millioner). Likviditetssituasjonen til stiftelsen ansees som god.

I første kvartal 2020 fikk Covid-19 pandemien betydelig negativ innvirkning på verdens børser, og herunder også på stiftelsens investeringer. Brorparten av avkastningen for 2019 var per medio mars 2020 tapt, men samtidig hadde stiftelsen på dette tidspunktet fortsatt en tilfredsstillende bufferkapital. Børsene har hittil i andre kvartal 2020 forbedret seg betydelig, og avkastningen for 2019 er i skrivende stund tilnærmet gjenvunnet i sin helhet. Styret mener at det fortsatt eksisterer usikkerhet knyttet verdiutviklingen til verdens børser i tiden som kommer.

Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Basert på stiftelsens egenkapitalbase bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Kapitalforvaltning

Styret reviderte sist kapitalforvaltningsstrategien i styremøte 27. april 2020.

	31.12.19 MNOK		Strategi 2019	Avkastning 2019	Referanse indeks
Bank/pengemarked	56	5 %	5 %	1,9 %	1,2 %
Obligasjoner Norge	74	7 %	5 %	3,7 %	1,3 %
Obligasjoner utland	99	9 %	10 %	8,0 %	7,1 %
Sum renteplasseringer	229	21 %	20 %	5,1 %	3,8 %
Norske aksjer	125	12 %	10 %	17,8 %	19,2 %
Nordiske aksjer	27	3 %	5 %	23,6 %	23,5 %
Globale aksjer	561	52 %	55 %	28,8 %	27,1 %
Alternative aksjeinvesteringer	26	2 %	0 %	33,3 %	33,3 %
Sum aksjeplasseringer	739	69 %	70 %	26,9 %	25,9 %
Eiendom	101	10 %	10 %	9,8 %	2,0 %
Sum andre aktivaklasser	101	10 %	10 %	9,8 %	2,0 %
Portefølje	1 069	100 %	100 %	19,0 %	17,3 %

Verdijustert avkastning på kapitalen i 2019 ble 19,0 %, mens regnskapsmessig avkastning ble 18,3 %. Verdijustert avkastning er 1,7 %-poeng bedre enn referanseindeksen vi måler oss mot.

Det er utarbeidet forsvarlige rutiner og intern kontroll for stiftelsens forvaltning av midler.

Finansiell risiko

Stiftelsens eksponering mot finansiell risiko gjelder forvaltningen av stiftelsens midler.

Markedsrisikoen er hovedsakelig knyttet til renterisiko på investeringer i rentepapirer og markedsrisiko på investeringene i aksjer og eiendom. Kurstap i porteføljen ved en stigning på 1,5 % i rentenivået er anslått til ca. 13 mill. kr. En kursnedgang på 20 % vil medføre et tap på ca. 148 mill. kr i aksjeporteføljen og ca. 20 mill. kr. i eiendomsporteføljen. Samlet tapspotensiale i stresstesten utgjør dermed 181 mill. kr. med dagens porteføljesammensetning.

Stiftelsen er utsatt for kredittrisiko knyttet til utstedere av obligasjonslån. Tapsrisikoen anses for å være lav. Kompetansefondet har god likviditet.

Utdeling av midler

Siden opprettelsen av stiftelsen i 2001 er det gjennomsnittlig delt ut ca. 26 millioner kroner årlig til ulike prosjekter i regionen.

Overordnet strategi er sist revidert i 2017. Styret har i strategien valgt ut to hovedformål som stiftelsens arbeid skal konsentreres rundt:

- Entreprenørskap som vekst-strategi på Agder
- Tidlig innsats for økt yrkesdeltakelse

Styret har i styremøte 10. februar 2020 bevilget midler til nye, og videreføring av flerårige prosjekter. Det er bevilget netto prosjektstøtte på kr 17 730 521 i 2019. Vi viser til nærmere omtale i note 7. Stiftelsens prosjektstøtte er fordelt på følgende satsningsområder:

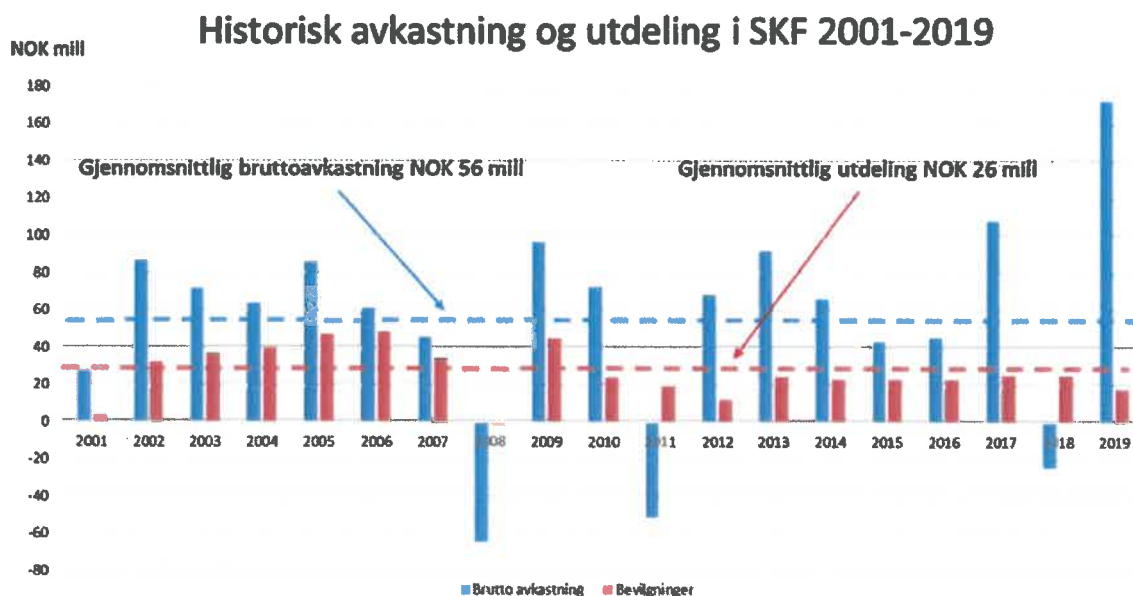
Havnæringer og offshore	2 prosjekter	2 520 000	11 %
Prosessindustri og treindustri	1 prosjekt	800 000	4 %
Effektiv industriproduksjon	1 prosjekt	1 000 000	5 %
Tidlig innsats for økt yrkesdeltakelse	7 prosjekter	3 661 360	16 %
Vekstkompetanse og innovasjons-økosystemer	13 prosjekter	12 548 514	56 %
Andre områder	3 prosjekter	1 855 000	8 %
Årets bevilgninger til kompetanseprosjekter		22 384 874	100 %
Tilbakeføring av ikke benyttede bevilgninger		-4 654 353	
Kostnadsførte bevilgninger til kompetanseprosjekter		17 730 521	

Kompetansefondet har gjennomført sitt 18. driftsår. Totalt gjennom disse årene er det gjort utdelinger på totalt 500 millioner kroner til kompetansehevingsformål i Vest Agder. Fondet er opptatt av å sikre en god måloppnåelse for strategien, og gjennomfører interne og eksterne effektevalueringer med formål å kontinuerlig kunne forbedre anvendelsen av midlene.

Framtidsutsikter

Stiftelsen ønsker å bruke sine midler der de får størst effekt på det vedtektsfestede formålet, nemlig sikring av arbeidsplasser og gode levekår i Vest-Agder.

Stiftelsen har som mål å kunne bevilge midler til stiftelsens formål hvert år, uavhengig av utviklingen i kapitalmarkedene. Stiftelsen er derfor avhengig av å ha fri egenkapital som både øker muligheten for å kunne bevilge midler i perioder med lav eller negativ avkastning og samtidig gjøre det mulig å ta risiko i kapitalforvaltningen for å kunne oppnå en tilfredsstillende avkastning. Stiftelsen vil i perioder med høy avkastning sette av midler til fri egenkapital.

Avkastningen i 2019 er den beste i stiftelsens historie. Egenkapitalsituasjonen pr. 31.12.19 gir en svært god buffer mot ytterligere svingninger i finansmarkedene. Samtidig har finansmarkedene hatt en negativ utvikling hittil i 2020 som tar bort noe av oppgangen i 2019.

Gjennomsnittlig bruttoavkastning har siden 2001 vært NOK 56 mill, mens gjennomsnittlige utdelinger har vært NOK 26 mill. I tillegg til administrative kostnader og inflasjonsjustering av grunnkapitalen, så har stiftelsen i denne perioden brukt midler på å bygge opp en betydelig bufferkapital som muliggjør en høy aksjeandel (70%) og derav en høy forventet gjennomsnittlig realavkastning.

Det er knyttet usikkerhet til avkastning av kapital, og dermed også til stiftelsens fremtidige midler til disposisjon. Avkastningen vil påvirkes av konjunktorene, rentenivået og utviklingen i kapitalmarkedene.

Kristiansand, den 15. juni 2020

Torger Reve
Styreleder

Roy Mersland
Nestleder

Siren Marcussen Neset

Jan Oddvar Skisland

Erik Løkke-Øwre

Margrethe Handeland

Inger Marethe Egeland

Peter Klemsdal
Administrerende direktør

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Resultatregnskap

Note	Driftsinntekter og driftskostnader	2019	2018
	Avkastning av kapital		
	Inntekter av finansielle eiendeler		
	Renteinntekter	2 932 627	3 785 428
	Aksjeutbytte	7 397 729	7 156 699
	Gevinst ved realisasjon av finansielle eiendeler	13 980 196	28 286 869
5	Urealisert gevinst og reversering av urealisert tap	145 349 977	2 015 898
	Annen finansinntekt	789 949	683 096
	Sum inntekter av finansielle eiendeler	170 450 478	41 927 990
	Kostnader vedrørende finansielle eiendeler		
	Annen rentekostnad	859	2 393
	Tap ved realisasjon av finansielle eiendeler	80 117	783 662
5	Urealisert tap og reversering av urealisert gevinst	3 739 259	65 846 322
	Sum kostnader vedrørende finansielle eiendeler	3 820 235	66 632 378
	Sum avkastning av kapital	166 630 243	-24 704 388
1	Lønnskostnad	3 838 612	3 716 521
4	Avskrivning på driftsmidler	9 300	18 639
1,9	Annen driftskostnad	1 995 652	1 589 964
	Sum driftskostnader	5 843 564	5 325 124
	Resultat før utdelinger	160 786 678	-30 029 512
7	Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål	17 730 521	24 835 123
	Årets resultat	143 056 157	-54 864 635
	Overføringer		
6	Avsatt til tilleggs kapital	15 762 996	18 836 899
6	Avsatt til/overført fra annen egenkapital	127 293 161	-73 701 534
	Sum overføringer	143 056 157	-54 864 635

Stiftelsen Sørlandets Kompetansecfond

Balanse

Note	Eiendeler	2019	2018
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
4	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	58 065	67 365
	Sum varige driftsmidler	58 065	67 365
	Finansielle driftsmidler		
3	Investeringer i aksjer og andeler	110 099 121	106 203 111
3	Andre fordringer	514 560	514 560
	Sum finansielle anleggsmidler	110 613 681	106 717 671
	Sum anleggsmidler	110 671 746	106 785 036
	Omløpsmidler		
	Fordringer		
8	Andre fordringer	306 727	361 041
	Sum fordringer	306 727	361 041
	Markedsbaserte verdipapirer		
5	Aksjer og aksjefond	713 296 982	535 613 820
5	Obligasjoner og fond	224 082 879	274 357 740
	Sum markedsbaserte papirer	937 379 861	809 971 560
2	Bankinnskudd, kontanter o.l.	5 161 416	8 709 493
	Sum omløpsmidler	942 848 004	819 042 094
	Sum eiendeler	1 053 519 750	925 827 130

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Note	Egenkapital og gjeld	2019	2018
	Egenkapital		
	Innskutt kapital		
6	Grunnkapital	514 459 044	514 459 044
6	Tilleggskapital	<u>217 803 780</u>	<u>202 040 784</u>
	Sum innskutt kapital	<u>732 262 824</u>	<u>716 499 828</u>
	Opptjent egenkapital		
6	Annen egenkapital	<u>266 466 746</u>	<u>139 173 585</u>
	Sum opptjent kapital	<u>266 466 746</u>	<u>139 173 585</u>
	Sum egenkapital	<u>998 729 570</u>	<u>855 673 413</u>
	Gjeld		
	Kortsiktig gjeld		
	Leverandørgjeld	50 624	45 162
	Skattetrekk og andre trekk	241 615	253 508
7	Vedtatte utdelinger, ikke utbetalt	52 444 652	52 867 055
	Annen kortsiktig gjeld	<u>2 053 288</u>	<u>16 987 992</u>
	Sum kortsiktig gjeld	<u>54 790 179</u>	<u>70 153 717</u>
	Sum gjeld	<u>54 790 179</u>	<u>70 153 717</u>
	Sum gjeld og egenkapital	<u>1 053 519 750</u>	<u>925 827 130</u>

Kristiansand, 15. juni 2020

Torger Reve
Styrets leder

Roy Mersland
Nestleder

Erik Løkke-Øvre
Styremedlem

Inger Marethe Egeland
Styremedlem

Jan Oddvar Skisland
Styremedlem

Margrethe Handeland
Styremedlem

Siren Marcussen Neset
Styremedlem

Peter Klemsdal
Administrerende direktør

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Kontantstrømoppstilling

	2019	2018
Årsresultat før utdelinger	160 786 678	-30 029 512
- Utbetalte utdelinger i henhold til stiftelsens formål	-18 152 924	-15 823 550
+ Ordinære avskrivninger	9 300	18 639
-/+ Urealisert gevinst/tap finansielle omløpsmidler	-141 610 718	63 830 424
Tilført fra årets virksomhet	1 032 336	17 996 001
+/- debitorer og kreditorer	5 462	-270 274
+/- Endring andre tidsavgrensninger	-14 946 597	15 095 466
A Netto likviditetsendring fra driften	-13 908 799	32 821 193
- Investeringer i varige driftsmidler	0	0
+/- Endring i finansielle investeringer	10 360 721	-30 575 169
B Netto likviditetsendring fra investeringer	10 360 721	-30 575 169
- Utbetalt fra grunnkapital	0	0
C Netto likviditetsendring fra finansiering	0	0
A+B+C Netto endring likvider gjennom året	-3 548 078	2 246 024
+ Likviditetsbeholdning 01.01.	8 709 493	6 463 469
Likviditetsbeholdning 31.12.	5 161 416	8 709 493

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Noter til årsregnskapet 2019

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Enkelte poster er vurdert etter andre prinsipper og redegjøres for nedenfor.

Finansielle anleggsmidler

Investeringer i obligasjoner og andre rentebærende papirer som er ment å holdes til forfall, klassifiseres som finansielt anleggsmiddel i regnskapet og bokføres til anskaffelseskost. Overkurs/underkurs på anskaffelsestidspunktet periodiseres og fordeles over resterende løpetid. Periodisert overkurs/underkurs resultatføres løpende som finanskostnad/finansinntekt.

Investeringer i aksjer og andre selskaper bokføres etter kostmetoden. Utbetalinger fra selskapene som skyldes avkastning inntektsføres. Øvrige utbetalinger føres mot kostprisen.

Finansielle omløpsmidler

Investeringer i aksjer, obligasjoner, andeler i fond som er børsnoterte og som inngår i en handelsportefølje, vurderes til virkelig verdi. Valutaterminkontrakter som benyttes for å redusere valutarisiko knyttet til investeringer i utenlandske aksjer vurderes til virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål

Vedtatte utdelinger som ikke er utbetalt på balansetidspunktet, føres som kortsiktig gjeld i regnskapet.

Note 1 Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm

Lønnskostnad	2019	2018
Lønn inkl styrehonorar	3 180 293	3 085 890
Arbeidsgiveravgift	466 338	453 372
Pensjonskostnader	138 449	98 491
Andre ytelser	53 531	78 768
Sum	3 838 612	3 716 521

Antall årsverk	2,3	2,3
----------------	-----	-----

Foretaket er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har en ordning som tilfredstiller kravene i denne loven.

Det er ikke ytt lån eller stilt sikkerhet til fordel for ansatte eller medlemmer av styret og/eller rådsforsamlingen.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 505 355	649 000
Pensjonskostnader	69 246	0
Annen godtgjørelse	9 233	0

Godtgjørelse til revisor utgjør følgende (inkludert 25 % mva)	2019	2018
Lovpålagt revisjon	93 750	72 500
Andre attestasjonstjenester	18 125	0
Andre tjenester utenfor revisjonen	36 250	36 250

Andre tjenester utenfor revisjonen er knyttet til teknisk utarbeidelse av årsregnskapet.

Note 2 Bankinnskudd m.m

Av bankinnskudd utgjør kr 239 853 bundne skattetrekksmidler.

Note 3 Investeringer i finansielle anleggsmidler

Aksjer og andeler pr 31.12.	Kommentar	Investeringstype	Kostpris	Bokført verdi
Skagerak Venture Capital I KS	(2)	Andeler	11 044 097	11 044 097
Skagerak Venture Capital I (GP) KS	(2)	Andeler	1 104 408	1 104 408
Skagerak Seed Capital II KS	(3)	Andeler	2 103 206	2 103 206
Skagerak Seed Capital (GP) II KS	(3)	Andeler	210 321	210 321
Skagerak Maturu Seed AS	(5)	Aksjer	1 560 000	1 560 000
Fjord Invest Sør Vest AS	(4)	Aksjer	2 400 000	0
Festningsveien 2 AS		Aksjer	2 361 875	2 310 000
Pareto Eiendomsinvest Nordic AS		Aksjer	11 177 905	4 600 000
Forus Kontorbygg AS		Aksjer	15 000 000	2 500 000
Boligeiendom Berlin AS	(6)	Aksjer	0	0
Pareto Energy Solutions AS		Aksjer	13 317 366	6 500 000
Profi I Fastigheter Sverige AB	(1)	Aksjer	0	0
Aberdeen Eiendomsfond Norge IS/AS		Aksjer	48 603 307	48 603 307
Storebrand Eiendomsfond		Andeler	29 563 781	29 563 781
Sum aksjer og andeler			138 446 266	110 099 121

Andre fordringer	Kommentar	Investeringstype	Kostpris	Bokført verdi
Skagerak Venture Capital I GP og KS	(2)	Lån	514 560	514 560
Sum andre fordringer			514 560	514 560

Sum finansielle anleggsmidler			138 960 826	110 613 681
--------------------------------------	--	--	--------------------	--------------------

(1) Eiendomsfondet Profi I Fastigheter Sverige AB ble avvirket i februar 2019, med en gevinst på kr 254 718.

(2) Stiftelsen tegnet seg i 2006 for en investering i venturefondet Skagerak Venture Capital I på totalt kr 25 000 000. Fondet er organisert som et kommandittselskap. Pr. 31.12. var 100 % av kapitalen innbetalt, fordelt med kr 13 378 731 som kommandittkapital og kr 12 483 804 som deltakerlån. Deltakerlånet er nedbetalt med totalt kr 11 969 244.

(3) Stiftelsen tegnet seg i 2008 for en investering i såkornfondet Skagerak Seed Capital II på totalt kr 9 600 000. Fondet er organisert som et kommandittselskap. Per 31.12. var 94 % av kapitalen innbetalt, fordelt med kr 4 800 000 som egenkapital og kr 4 209 216 som deltakerlån. Deltakerlånet er nedbetalt med totalt kr 4 209 216.

(4) Stiftelsen har tegnet seg for en investering på kr 3 000 000 i Fjord Invest Sør Vest AS. Pr. 31.12. er 80 % av kapitalen innbetalt.

(5) Stiftelsen har tegnet seg for en investering på kr 4 000 000 i Skageark Maturu Seed AS. Pr. 31.12. er 39 % av kapitalen innbetalt.

(6) Boligeiendom Berlin AS ble avvirket i april 2019 med et tap på kr 72 000.

Forordningene som er klassifisert som finansielle anleggsmidler sin forfaller mer enn et år frem i tid.

Note 4 Varige driftsmidler

	Kunst	Kontorutstyr, inventar m.m	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	39 465	302 536	342 001
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	0	0
<u>Avgang</u>	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	39 465	302 536	342 001
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	0	283 936	283 936
Bokført verdi pr. 31.12.	39 465	18 600	58 065
Årets avskrivninger	0	9 300	9 300
Økonomisk levetid		3-5 år	
Avskrivningsplan		Lineær	12

Note 5 Markedsbaserte verdipapirer

Andeler i aksjefond	Antall andeler	Kostpris	Bokført verdi/ markedsverdi	Periodens resultat- førte endring
Ardevora Global Equity SRI	163 189	180 068 767	258 719 627	63 259 254
Lansdowne DM Long Only SRI B Class USD	553 812	55 409 763	82 074 931	13 391 173
KLP Aksje Global Indeks I	20 651	57 133 550	79 907 231	16 180 370
KLP Aksje Global Indeks II	50 838	85 078 229	140 509 206	28 222 714
KLP Aksje Norden Indeks	5 445	24 159 462	27 300 143	3 473 276
Arctic Norwegian Equities II	40 243	48 902 986	74 932 206	11 574 629
Danske Invest Norske aksjer Institusjon II	16 385	28 983 793	49 853 638	-1 551 295
Sum aksjefond		479 736 550	713 296 982	134 550 121

Andeler i rentefond/obligasjoner	Antall andeler	Kostpris	Bokført verdi/ markedsverdi	Periodens resultat- førte endring
PIMCO Global Investment Grade	2 897 335	29 582 281	31 812 739	2 230 501
Bluebay IG Euro Aggregate Instrument	30 352	30 848 106	34 722 756	3 109 717
Templeton Global Bond Fund	-	-	-	-2 187 965
DNB Obligasjon III	7 284	73 721 815	74 073 169	722 029
Holberg Likviditet	507 430	51 488 099	51 425 251	141 621
AQR Global Aggregate	292 337	31 217 359	32 048 963	831 604
Sum rentefond/obligasjoner		216 857 659	224 082 879	4 847 506

Note 6 Egenkapital

	Grunnkapital	Tilleggskapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	514 459 044	202 040 784	139 173 585	855 673 413
Årets resultat	0	0	143 056 157	143 056 157
Årets avsetning til tilleggskapital	0	15 762 996	-15 762 996	0
Egenkapital 31.12.	514 459 044	217 803 780	266 466 746	998 729 570

Grunnkapitalen ble etter stiftelsen justert slik at bokført grunnkapital utgjorde netto vederlag, etter fradrag for skatt, ved salg av stiftelsens aksjer i Agder Energi AS.

I henhold til stiftelsens vedtekter skal stiftelsens grunnkapital hvert år tillegges et beløp som er tilstrekkelig til at grunnkapitalen opprettholder sin realverdi. Årets avsetning til tilleggskapital på kr 15 762 996 er beregnet ut fra en vekst i konsumprisindeksen på 2,2 % i 2019.

Note 7 Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål

Søker	Prosjektbeskrivelse	2019
NORCE	Etablering av DIH - Ocean Technologies	180 000
Lister Nyskaping	Innakva	2 340 000
Sum satningsområde Havnæringer og offshore		2 520 000
Sinpro	Industrinettverk Lindesnes	800 000
Sum satningsområde Prosessindustri og treindustri		800 000
UMOE Mandal	Robotbasert Vikling	1 000 000
Sum satningsområde Effektiv industriproduksjon, industri 4.0		1 000 000
Universitetet i Agder	Utvikling av studie i inkluderingskompetanse	100 000
Universitetet i Agder	Utvikling av studie i inkluderingskompetanse	1 253 000
Egenregi	Read forprosjekt	300 000
SSHf	MCB Treatment, siste år	220 000
SSHf	Bedre skole og arbeidsfungering	342 000
KS Agder	Drømmejobben, siste år	960 000
UIA	Godt begynt - Varig endring for Agder	486 360
Sum satningsområde Tidlig innsats for økt yrkesdeltakelse		3 661 360

Comect	Scale up Kristiansand, delprosjekt år 2	300 000
Coworx Kristiansand	Scale up Kristiansand, delprosjekt år 2	500 000
Redrock AS		1 000 000
Edge Consulting	Ph. D, år 2	473 514
UIA	Master i Entreprenørskap	2 000 000
UIA	Innovasjonsnettverk, Nye Veier	1 200 000
Moment AS	SIM Prosjektledelse	1 000 000
Business Region Kristiansand	Digital Handel	400 000
Eydeklyngen m.fl	Agder Batteri	1 100 000
NORCE	Forprosjekt "Et smartere Agder"	300 000
Næringsforeningen Kr.Sand	Innovasjonshus	1 000 000
Coworx Mandal	Remote Mandal	675 000
Oxford Research	Scale Up Nordic	2 600 000
Sum satningsområde Vekstkompetanse og innovasjonsøkosystemer		12 548 514

NHO	Future Impact	100 000
UIA	Rekrutteringsprosjekt	330 000
Moment AS	Internasjonalisering	1 425 000
Andre satningsområder		1 855 000

Sum årets bevilgninger til kompetanseprosjekter	22 384 874
Tilbakeføring av ikke benyttede bevilgninger	-4 654 353
Kostnadsførte bevilgninger til kompetanseprosjekter	17 730 521

Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2009	57 390
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2013	28 481
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2015	1 040 000
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2016	3 061 857
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2017	7 097 305
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2018	18 950 200
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2019	22 209 419
Sum avsetning vedtatte utdelinger, ikke utbetalt	52 444 652

Note 8 Andre fordringer

Andre fordringer består av følgende:	2019	2018
Utbytte fra investeringer, ikke utbetalt	303 462	280 609
Forskuddsbetalte kostnader	0	77 167
Øvrige fordringer	3 265	3 265
Sum	306 727	361 041

Note 9 Andre driftskostnader

Posten andre driftskostnader består av:	2019	2018
Lokalkostnader	355 520	360 311
Datautstyr, inventar, småanskaffelser	135 979	81 794
Fremmede ytelser (regnskap, revisjon, advokat, mm.)	660 473	630 981
Programvare, kontorrekvisita, telefon, porto	294 501	216 665
Møtekostnader	88 087	80 370
Reisekostnader	70 687	63 673
Annonsering, markedsføring	223 972	43 587
Diverse kostnader (forsikring, kontigenter, mm.)	166 434	112 584
Sum	1 995 652	1 589 964

Til styret i Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Sørlandets Kompetansefonds årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Kristiansand, 15. juni 2020
PricewaterhouseCoopers AS

Kai Arne Halvorsen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Revisjonsberetning

Signers:

Name	Method	Date
Halvorsen, Kai Arne	BANKID_MOBILE	2020-06-16 07:54

This document package contains:

- Closing page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document

Årsregnskap

Signers:

<i>Name</i>	<i>Method</i>	<i>Date</i>
Mersland, Roy	BANKID_MOBILE	2020-06-23 15:44
Neset, Siren Marcussen	BANKID_MOBILE	2020-06-16 16:01
Skisland, Jan Oddvar	BANKID_MOBILE	2020-06-22 12:35
Egeland, Inger Marethe	BANKID_MOBILE	2020-06-16 16:26
Klemsdal, Johan Peter	BANKID_MOBILE	2020-06-16 16:48
Handeland, Margrethe	BANKID_MOBILE	2020-06-22 10:24
Reve, Torger	BANKID_MOBILE	2020-06-16 21:27
Løkke-Øwre, Erik	BANKID	2020-06-17 23:10

This document package contains:

- Closing page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.